

Afgørelser – Reg. nr.: 07847.00

Fredningen vedrører: Rundemølle

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet 29-06-1995

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet 07-06-1993

Kendelser

Deklarationer

NATURKLAGENÆVNET >

Naturklagenævnets afgørelse
af 29. juni 1995
om fredning af ejendommen Rundemølle
i Aabenraa og Rødekro kommuner, Sønderjyllands amt
(sag nr. 111/500-0003).

Fredningsnævnet for Sønderjyllands Amts Nordlige Fredningskreds har ved kendelse af 7. juni 1993 truffet afgørelse om fredning af ejendommen Rundemølle, der er på i alt 9.0870 m². Fredningssagen er rejst af Sønderjyllands Amt i 1987.

Fredningsnævnets afgørelse er påklaget til Naturklagenævnet af ejendommens ejer, Ove Nissen, og klagen er efter ejerens død fastholdt af boet.

Fredningsområdet

Fredningen har til formål at bevare ejendommen Rundemølle med anlæg, idet der er knyttet landskabelige, biologiske, kulturhistoriske og friluftsmæssige interesser til ejendommen.

Om baggrunden for fredningssagen henvises i fredningsnævnets afgørelse til en skrivelse af 17. oktober 1984 fra arkitekt Jacob Holdt, Taastrup, hvori blandt andet udtales:

"Rundemølle Dal

I Rundemølle Dal har to vandmøller været i drift i de foregående århundreder.

De historiske kilder fortæller, at en mølle - Lillemølle - var i drift i begyndelsen af 1400-tallet og endvidere, at der i begyndelsen af 1500-tallet var to møller i drift.

To vandløb strømmer til dalen. Kirkebækken og Gennerhole Bæk, hvilket i forbindelse med dalens terrænfald var forudsætningen for, at der kunne bygges to møller med hver sin dam.

Lillemølle Dæmning er sandsynligvis dalens ældste anlæg. Dæmningen er en karakteristisk og velbevaret jordvold, som i vest breder sig ud og danner en mindre plads, hvor møllens bygninger har ligget. Ruinen af den sidste turbinedrevne mølle ses endnu.

Tilkørslen til møllen skete over en bro af sten, der er bygget hen over vandløbet fra mølledammens overløbssluse. Broen er bygget efter den middelalderlige tradition og repræsenterer omhyggeligt og solidt arbejde.

Fra møllernes opland fører fire veje til dalen. Som hulveje bugter de sig ned ad dalens stejle skrænter og er helt uforandrede og velbevarede - kun Genner Møllevej er blevet asfalteret, de øvrige er grusbefæstede.

Dammene og møllevejene udgør et sammenhængende anlæg og bør vurderes som et kulturhistorisk minde."

Ejendommen Rundemølle er beliggende i Aabenraa og Rødekro kommuner. Den er noteret som landbrugsejendom og ligger i landzone. Ejendommen består af matr.nr.e 550 og 561 Løjt Kirkeby, Løjt, 39 Nørby, Løjt, Aabenraa kommune, og 121 Genner, Ø. Løgum, Rødekro kommune.

Ejendommen er i fredningsnævnets afgørelse inddelt i 6 områder svarende til den faktiske anvendelse:

Delområde 1 - bygninger med tilhørende have og gårdsplads	0,27 ha
Delområde 2 - rørskovsareal under tilgroning	0,99 ha
Delområde 3 - Rundemølle Dam og Lillemølle Dam	2,38 ha
Delområde 4 - tidligere dambrugsarealer	1,50 ha
Delområde 5 - skovarealer	3,36 ha
Delområde 6 - engareal	<u>0,59 ha</u>
I alt	<u>9,09 ha</u>

Hovedbygningen, der er fra omkring 1870, er af Miljøministeriet ved den tidligere Planstyrelse vurderet som bevaringsværdig, men ikke (bygning)fredningsværdig. Der har derfor ikke kunnet bevilges midler til restaureringsarbejde. Bygningen har ikke været vedligeholdt siden fredningssagens rejsning og er i meget dårlig stand.

Der er noteret fredskovspligt på matr.nr. 561 Løjt Kirkeby, Løjt, og matr.nr. 39 Nørby, Løjt.

Af skoven udgør ca. 3000 m² en nåletræsbevoksning med ca. 40-årig sitkagran. Resten af skovarealet består af forskellige løvtræer i mere eller mindre systematiske blandinger.

Dele af området er omfattet af naturfredningslovens § 43 om beskyttelse af vådområder, nu naturbeskyttelseslovens § 3.

Der er den 24. maj 1991 tinglyst dokument på matr.nr.e 550 og 561 Løjt Kirkeby, Løjt, om vederlagsfri jagtret indtil 1. januar 2001.

Området fungerer som økologisk forbindelseslinie mellem statens vildtreservat ved Kalvø og naturområderne mellem Genner og Aabenraa.

I regionplanen for Sønderjyllands amt er Rundemølle-området udpeget som et naturområde, hvor arealanvendelsen kun kan ske med afgørende hensyntagen til naturinteresserne.

Fredningssagens behandling for fredningsnævnet.

Sønderjyllands Amt, Aabenraa Kommune, Rødekro Kommune, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Vildtforvaltningen, Dansk Vandrelaug, Friluftsrådet og Løjt Lokalhistoriske Forening har over for fredningsnævnet anbefalet fredningen.

Spørgsmålet om eventuel afståelse af ejendommen til det offentlige har været behandlet under fredningsnævnets behandling af sagen. Ejeren har ikke ønsket at modsætte sig fredning, men har ikke ønsket at afstå ejendommen. Sønderjyllands Amt har ikke ønsket at købe eller overtage driften af Rundemølle med eller uden bygninger, men har ud-

talt, at det, hvis staten overtager arealet, vil være nemmere at komme igennem med plejebestemmelser og at holde bygningerne i en stand, der harmonerer med området, hvis de kan bevares. Miljøministeriet ved Skov- og Naturstyrelsen vil kunne overtage hele ejendommen inklusive bygninger, men ønsker forhåndstilsagn om nedrivningstilladelse, såfremt styrelsen skal overtage ejendommen. Hovedformålet for styrelsen er at komme ind på området og genoprette det. Offentlighedens adgang til området kan sikres uden offentlig overtagelse.

Klagen og synspunkter fremsat for Naturklagenævnet

Ejeren/boet ønsker ikke, at Sønderjyllands Amt, som bestemt af fredningsnævnet, får ret til at anlægge en maksimalt 300 m² stor parkeringsplads på matr.nr. 561 Løjt Kirkeby og til at etablere et fugletårn i området.

Klageren gør gældende, at mølledammene skal reetableres, hvis fredningen gennemføres. Slammet ønskes ikke placeret på ejendommens areal. Alternativt kræves slammet rensat, da det er meget forurenset på grund af kommunens udledning af spildevand til bækken, og arealerne ønskes brugt til afgræsning. Der ønskes fortsat ret til beplantning med nåletræer.

Klageren ønsker præciseret, at der ingen offentlig adgang må være i og omkring bygningerne, og gør opmærksom på, at flere af stierne ikke længere består, idet de ved en tidligere ministeriel afgørelse er nedlagt. Uenighed om arealernes pleje ønsker klageren afgjort ved voldgift.

En beboer i Aabenraa kommune, Lars Jensen, har over for Naturklagenævnet rejst spørgsmål om hensigtsmæssigheden af parkeringsplads, stier og udsigtstårn, og har stillet spørgsmål ved det ønskelige i, at dammene reetableres, samt fremsat forslag om lukning af veje for motortrafik.

Sønderjyllands Amt har udtalt, at der ikke aktuelt er behov for anlæg af en egentlig parkeringsplads, men for en befæstelse og mindre

udvidelse af en eksisterende vigeplads. Amtet har heller ingen konkrete planer om et fugleudkigstårn, men finder det vigtigt, at muligheden for etablering af såvel parkeringsplads som fugleudkigstårn holdes åben.

Amtet kan ikke acceptere et krav om, at mølledammene skal retableres, men hvis de retableres, bliver det uden udgift for ejeren. Formålet med en opfyldning er at omdanne dambrugsarealet til eng og overdrev. Uenighed om plejen af arealerne skal som normalt afgøres af fredningsnævnet.

Amtet finder, at nåletræsbevoksningerne bør erstattes af løvtræer ved almindelig omdrift.

Vedrørende præcisering af omfanget af offentlig adgang henviser amtet til fredningskendelsen, hvorefter der kun er adgang til bygninger, have og gårdsplads efter aftale med lodsejeren eller beboeren på Rundemølle.

Amtet bekræfter, at en mindre del af det stiforløb, der foreslås genåbnet, er erklæret nedlagt af Kort- og Matrikelstyrelsen i 1990. Amtet har ikke været hørt herom, og ingen af de implicerede myndigheder har tilsyneladende været opmærksomme på, at stierne indgik i et område, hvor der var rejst fredningssag.

Til ønsket om spærring af Rundemøllevej for motortrafik har amtet bemærket, at en spærring af hele Rundemøllevej ikke anses for gennemførlig, og at en spærring for motortrafik over mølledamsdæmningen kun i meget ringe omfang vil tilgodese bløde trafikanter og dyrelivet i området, da en sådan spærring ikke hindrer bilkørsel til og fra Rundemølle. Bortset fra direkte påkørsler af vildt, virker motortrafik stort set ikke forstyrrende på dyrelivet. Amtet kan derfor ikke anbefale, at Rundemøllevej spærres for motortrafik over mølledamsdæmningen.

Miljøministeriet v/Skov- og Naturstyrelsen har anbefalet, at fredningsnævnets afgørelse stadfæstes.

Sagens behandling for Naturklagenævnet

I sagens behandling, herunder besigtigelse og offentligt tilgængeligt møde den 2. juni 1994 med de i sagen interesserede, har deltaget 6 af Naturklagenævnets 11 medlemmer. Efter folketingsvalget den 21. september 1994 har 5 af nævnets 10 medlemmer deltaget i sagens behandling.

Efter besigtigelse og offentligt møde den 2. juni 1994 traf nævnet enstemmigt (6 medlemmer) beslutning om at tiltræde realiteten i de fredningsbestemmelser, som fredningsnævnet havde fastsat, med enkelte ændringer og præciseringer. Før afgørelsen forelå, modtog nævnet en forespørgsel fra executor testamenti i boet efter ejeren, om staten var interesseret i at overtage ejendommen. Skov- og Naturstyrelsen udtalte i den anledning, at styrelsen ville være villig til at overtage ejendommen, såfremt de stærkt forfaldne bygninger kunne nedrives i forbindelse med fredningssagens afslutning.

Nævnet genoptog herefter ved en enstemmig beslutning (5 medlemmer) sagsbehandlingen med henblik på en undersøgelse af, om der kunne opnås enighed om en pris for ejendommen ved eventuel statslig overtagelse. Der var enighed i nævnet om, at fredningen ikke skulle indeholde krav om opretholdelse af de eksisterende bygninger på ejendommen.

Efter at executor var blevet orienteret om nævnets beslutning med en tilkendegivelse om, at overtagelsesprisen næppe væsentligt kunne overstige grundværdien under hensyn til bygningernes meget ringe stand, meddelte denne den 20. marts 1995, at ejendommen var solgt til anden side. Naturklagenævnet har herefter enstemmigt besluttet, at nævnets tidligere truffne beslutninger står ved magt.

Naturklagenævnets beslutninger

Naturklagenævnet skal enstemmigt udtale:

Det tiltrædes, at der gennemføres fredning af ejendommen Rundemølle efter naturbeskyttelseslovens kap. 6 med det formål at sikre de

landskabelige biologiske, kulturhistoriske og friluftsmæssige interesser, der er knyttet til ejendommen.

Endvidere tiltrædes de fredningsbestemmelser, der er fastsat af fredningsnævnet, med enkelte ændringer og præciseringer.

Bestemmelserne om mulighed for anlæg af en ca. 300 m² stor parkeringsplads samt etablering af et fugletårn udgår.

I delområde 5 (skovarealer) må et areal af samme omfang som i dag ved omdrift o.lign. genplantes med nåletræer.

Stierne godkendes i princippet, dog således at de først må genåbnes/reableres samtidig med en reablering af de to mølledamme.

Fredningen skal ikke være til hinder for etablering af fiskestryg/trappe.

Idet fredningsnævnets kendelse af 7. juni 1993 ophæves, fastsættes herefter følgende fredningsbestemmelser for ejendommen Rundemølle, der omfatter det 9.0870 m² store område, som er vist på kortet, der hører til Naturklagenævnets afgørelse (fredningskortet):

§ 1. Fredningens formål.

Fredningen har til formål i videst muligt omfang at bevare de landskabelige, biologiske, kulturhistoriske og friluftsmæssige værdier i området.

Fredningen skal derfor give adgang til

- at foretage pleje af ejendommens arealer,
- at retablere Rundemølle Dam og Lillemølle Dam,
- at retablere de tidligere dambrugsarealer til græsningseng,
- at udlægge (retablere) 400 meter sti med ret for amtet som plejemyndighed til at fjerne udsigtshæmmende beplantning,

at give offentligheden adgang til at færdes i området, dog under hensyn til dyre- og planteliv.

Fredningsområdet opdeles i 6 delområder som vist på fredningskortet. Stierne er ligeledes vist på fredningskortet.

§ 2. Terrænændringer m.v.

Der må ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages opfyldning, planering eller afgravning. Der må dog foretages foranstaltninger til naturgenopretning som nedenfor anført.

§ 3. Arealernes drift.

- a. Skovarealerne, område 5, skal drives som løvskov med hovedtræarterne bøg, eg og ask. Dog må et areal af samme omfang som den eksisterende nåletræsbevoksning på ca. 3000 m² genplantes med nåletræer ved omdrift o.lign.
- b. Hugsten skal foretages som plukhugst, og skoven forynnes ved selvsåning i videst muligt omfang.
- c. Skovdriften skal fremme en blandet bundvegetation af urter og buske og søge karakteristiske gamle og bredkronede træer bevaret.
- d. Engarealerne, område 6, skal drives som eng med afgræsning. Afgræsningen skal fremme en artsrig vegetation af engens flora.
- e. Rørskovsarealet, område 2, skal drives som rørskovsareal ved høstning af tagrør. Subsidiært skal det retableres til græsningseng, jf. pkt. d.

§ 4. Bebyggelse m.v.

De eksisterende bygninger må kun rives ned, genopføres eller restaureres efter en af fredningsnævnet, Aabenraa Kommune, Skov- og Naturstyrelsen og Sønderjyllands Amt godkendt plan.

Der må ikke opføres ny bebyggelse, herunder boder, skure og lign., samt tilbygning til eksisterende bebyggelse.

Der må ikke anbringes campingvogne o.lign., og teltslagning må ikke finde sted.

Inden for området kan der etableres have, gårdsplads og parkeringsplads til brug i forbindelse med ejendommens benyttelse.

§ 5. Andre konstruktioner og anlæg.

Der må ikke etableres andre faste konstruktioner og anlæg end bygninger. Der må ikke anbringes tårne, master, skydeplatforme eller vindmøller. Der må heller ikke føres luftledninger over det fredede område eller nedgraves ledninger gennem området.

§ 6. Arealernes benyttelse i øvrigt.

Ingen del af de fredede arealer må benyttes til motorbane, skydebane, oplags- eller losseplads, bilophugningsplads el. lign. eller til henkastning af affald.

§ 7. Rundemølle Dam og Lillemølle Dam.

a. De to mølledamme, område 3, kan reetableres som søer med passende store vandflader.

- b. Søerne må ikke benyttes til dambrug eller anden form for kommercielt fiskeri.
- c. Der må ikke foretages opdræt af ænder eller andet vildt.
- d. Fredningen er ikke til hinder for, at det opgravede fyld kan placeres på område 4, et tidligere dambrugsareal.
- e. Efter opfyldning reableres område 4 til græsningseng og drives som eng med afgræsning, jf. § 3 d.
- f. Elstedbæk og Kirkebæk, som løber gennem mølledammene, sikres ved søernes reablering frit løb, således at fisketrapper, stryg, ålepas m.v. etableres i det omfang, det er nødvendigt for fiskenes frie vandring.

§ 8. Kulturspor.

De på ejendommen værende kulturspor, som ruiner, stenkister, stensætninger, dæmninger, vejsted m.v., bevares og frilægges.

§ 9. Offentlighedens adgang.

Offentligheden har adgang til arealet ad de på kortbilaget viste veje og stier, jf. dog nedenfor.

Stierne reableres, og der skabes udsigt fra disse ved nødvendig hugst og beskæring af buske og træer. Retablering og genåbning af stierne for offentlighedens adgang må dog først ske samtidig med reablering af de to mølledamme.

Der kan fastsættes bestemmelser om vilkår for adgang og adgangsbegrænsninger af hensyn til dyre- og plantelivet.

§ 10. Naturpleje.

Til opfyldelse af fredningens formål har Sønderjyllands Amt ret til uden udgift for vedkommende ejer og efter aftale med ejeren at lade udføre plejearbejder på området. I tilfælde af uenighed afgøres spørgsmålet af fredningsnævnet.

§ 11. Dispensationer.

En dispensation fra bestemmelserne i §§ 2-9 kan meddeles, hvis det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. naturbeskyttelseslovens § 50.

På Naturklagenævnets vegne

Anne Birte Boeck
viceformand

Naturklagenævnets afgørelse
af 29. juni 1995
om erstatning i anledning af fredning af ejendommen Rundemølle
i Aabenraa og Rødekro kommuner, Sønderjyllands amt.
(sag nr. 111/500-0003).

Fredningsnævnet for Sønderjyllands Amts Nordlige Fredningskreds har den 7. juni 1993 truffet afgørelse om erstatningen i anledning af den af nævnet samtidig besluttede fredning af ejendommen Rundemølle, der er på 9.0870 m². Erstatning er tilkendt ejeren med i alt 63.895 kr. med renter fra 7. juni 1993. Erstatningsfastsættelsen er påklaget til Naturklagenævnet af ejeren, og klagen er efter ejerens død fastholdt af boet med krav om en væsentlig forhøjelse.

Fredningsnævnet har tilkendt erstatning efter følgende takster: 1.000 kr. pr. ha som grundtakst med et tillæg på 7.000 kr. pr. ha for løvtræsbinding for løvskov og nåleskov og på 3.000 kr. pr. ha for engarealer. Der er dog ikke tilkendt grundtakst for fredskovpligtige arealer og for § 43-arealer (nu § 3-arealer). Endvidere er der tilkendt 20 kr. pr. løbende meter for stiudlæg og 5 kr. pr. m² for anlæg af parkeringsplads. For § 43-områder er der tilkendt en erstatning på 500 kr. pr. ha. For yderligere værdiforringelse af ejendommen, særlig som følge af den offentlige adgang til området, er der skønsmæssigt tilkendt et ulempetillæg på 25.000 kr. til erstatningen.

Erstatningen er tilkendt efter følgende arealopgørelse:

Bygninger, have og gårdsplads	(1)	0,27 ha	
Skovarealer	(5)	<u>3,36 ha</u>	3,63 ha
§ 43-områder (nu § 3-arealer):			
Rørskovsareal under tilgroning	(2)	0,99 ha	
Rundemølle Dam/Lillemølle Dam	(3)	2,38 ha	
Tidligere dambrugsarealer	(4)	<u>1,50 ha</u>	4,87 ha
Engarealer	(6)		<u>0,59 ha</u>
Areal i alt			<u>9,09 ha</u>

Der ydes grundtakst for følgende arealer:

Skovarealer		3,36 ha	
heraf fragår fredskovspligtige arealer:			
af matr.nr. 561 Løjt Kirkeby		2,37 ha	
af matr.nr. 39 Nørby		<u>0,18 ha</u>	<u>2,55 ha</u>
			0,81 ha
bygninger, have og gårdsplads			
			0,27 ha
engarealer			
			<u>0,59 ha</u>
	I alt		<u>1,67 ha</u>

Fredningsnævnet har ikke fundet det godtgjort, at ejeren havde reel-
le muligheder for etablering af lystfiskersøer til "put and take"-
fiskeri eller for genoptagelse af dambrugsdriften, ligesom nævnet
ikke har fundet, at det forhold, at også fredningen er til hinder
for dambrugsdrift og etablering af lystfiskersøer, kan antages at
have medført nogen nedgang i ejendommens handelsværdi. Frednings-
nævnet har derfor ikke tilkendt erstatning til ejeren i den anled-
ning.

Fredningsnævnet har tillagt ejeren et samlet beløb på 23.820,62 kr.
i godtgørelse for udgifter til sagkyndig bistand under sagens be-
handling for fredningsnævnet. Dette beløb er udbetalt.

Kolding Herreds Landbrugsforening har på ejerens vegne påstået til-
kendt en erstatning på i alt 480.000 kr., hvortil kommer udgifter
til sagkyndig bistand. Foreningen har bl.a. gjort gældende, at der
stadig er tilladelse til dambrugsdrift på ejendommen, men at tilla-
delsen ikke har kunnet udnyttes i en periode, hvor der er arbejdet
med fredning, idet der er udgifter forbundet med reetablering. Der er
et fuldt brugbart klækningshus, som ikke kan anvendes, hvis der ikke

må være dambrug. Det betyder en væsentlig indtægts- og værdnedgang. Endvidere betyder kravene om, at nåletræsbevoksningen skal erstattes med løvtrær, at skoven skal drives som løvskov, og at hugsten skal være plukhugst, en del indtægtsnedgang. Kravet om, at arealerne skal drives som eng uden mulighed for almindelig landbrugsdrift, gartneridrift eller lignende, betyder en væsentlig forringelse af ejendommen. Erstatningskravet er opgjort således:

Ændret/mistet skovdrift	30.000 kr.
Mistet dambrugsdrift	300.000 kr.
Ulempeerstatning p.g.a. offentlig adgang	100.000 kr.
Anlæg af stier, ændret markdrift m.v.	<u>50.000 kr.</u>
Samlet erstatning	<u>480.000 kr.</u>

Advokat Niels de Fønss har som executor testamenti efter ejerens død henholdt sig til det af landbrugsforeningen anførte med påstand om en væsentlig forhøjelse af erstatningens størrelse. Det anføres bl. a., at der fortsat er ret til vandindvinding og opstemning af vandløbet, hvorfor det ikke helt kan udelukkes, at der på ny vil kunne etableres dambrugsdrift på ejendommen. Der er fortilfælde, hvor et dambrug, der har ligget stille 4-5 år, har fået ret til at genoptage driften. Der må derfor også ydes erstatning for tabet af denne ret.

I sagens behandling har deltaget 6 af Naturklagenævnets 11 medlemmer.

Naturklagenævnet skal enstemmigt udtale:

Ved anden afgørelse af dags dato har Naturklagenævnet tiltrådt den omhandlede fredning med enkelte ændringer og præciseringer af de fredningsbestemmelser, der er fastsat af fredningsnævnet. Bl.a. udgår bestemmelserne om mulighed for anlæg af parkeringsplads og etablering af et fugletårn. Endvidere tillades, at et areal af samme omfang (ca. 3.000 m²) som den eksisterende nåletræsbevoksning med sitkagran ved omdrift o.lign. genplantes med nåletrær.

Det tiltrædes, at ejeren ikke havde reelle muligheder for etablering af lystfiskersøer til "put and take"-fiskeri eller for genoptagelse af dambrugsdriften, samt at det forhold, at også fredningen er til

hinder for dambrugsdrift og etablering af lystfiskersøer, ikke kan antages at have medført nogen nedgang i ejendommens handelsværdi. Fredningsnævnets afgørelse om, at der ikke tilkendes ejeren erstatning i den anledning, stadfæstes derfor.

Den af fredningsnævnet tilkendte erstatning efter en grundtakst på 1.000 kr. pr. ha stadfæstes, ligesom et tillæg på 7.000 kr. pr. ha for løvtræsbinding stadfæstes.

Naturklagenævnet finder det derimod rimeligt at forhøje det af fredningsnævnet tilkendte tillæg for engarealer til 4.000 kr. pr. ha, medens den af fredningsnævnet tilkendte erstatning for stiudlæg ned sættes til 15 kr. pr. løbende meter.

For arealer, der er omfattet af den tidligere naturfredningslovs § 43 tilkendes ikke erstatning.

Erstatning for anlæg af parkeringsplads udgår på grund af ændringen af fredningsbestemmelserne.

Et flertal på 5 af Naturklagenævnets medlemmer kan tiltræde, at der ydes et ulempetillæg på 25.000 kr.

Et mindretal på 1 medlem har ønsket en væsentlig forhøjelse af ulempetillægget.

På baggrund af de nu fastsatte fredningsbestemmelser tilkendes her efter følgende erstatning, idet det samlede erstatningsbeløb er rundet op til nærmeste hundrede kroner:

1,67 ha grundtakst à 1.000 kr.	1.670 kr.
3,06 ha (3,36 ha - 3.000 m ²) løvtræsbinding à 7.000 kr.	21.420 kr.
0,59 ha engarealer à 4.000 kr.	2.360 kr.
400 meter udlæg af stier à 15 kr. pr. lb. m	6.000 kr.
Ulempetillæg	<u>25.000 kr.</u>
	56.450 kr. =
	<u>I alt 56.500 kr.</u>

Erstatningsbeløbet forrentes efter hovedreglen i naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 3, fra den 7. juni 1993 med en årlig rente, der svarer til Danmarks Nationalbanks diskonto.

I godtgørelse for udgifter til sagkyndig bistand under sagens behandling for Naturklagenævnet tillægges dødsboet efter Ove Nissen et beløb på i alt 2.000 kr., som kan udbetales direkte til Kolding Herreds Landbrugsforening.

Af erstatningen på 56.500 kr. med renter og tillagt omkostningsbeløbet på 2.000 kr. udreder staten v/Miljøministeriet 75 % og Sønderjyllands Amt 25 %.

Ifølge executor testamenti er det i forbindelse med boets afhændelse af ejendommen bestemt, at fredningserstatningen tilfalder boet efter Ove Nissen.

Naturklagenævnets afgørelse af erstatningsspørgsmålene kan efter naturbeskyttelseslovens § 45 påklages til Taksationskommissionen af ejeren, som har påklaget fredningsnævnets afgørelse af erstatningsspørgsmålet til Naturklagenævnet. Afgørelsen kan ligeledes påklages af miljø- og energiministeren og Sønderjyllands Amt. Klagefristen er 4 uger fra den dag, Naturklagenævnets afgørelse er meddelt den klageberettigede. Afgørelsen om ydelse af omkostningsbeløb kan dog ikke påklages, jf. naturbeskyttelseslovens § 47.

På Naturklagenævnets vegne

Anne Birte Boeck
Anne Birte Boeck
viceformand

FREDNINGSNÆVNET >

529 Rødekro Kommune
545 Aabenraa Kommune
1212 III NØ

Rundemølle
1211/8-0013
0,09 ha

INDHOLDSFORTEGNELSE

- **KENDELSER** af 7.6.1993 (nævn 57/87) - om fredning af ejendommen Rundemølle for bevaring af landskabelige, biologiske, kulturhistoriske og friluftsmæssige værdier i området. Bestemmelser for drift og bebyggelse. Offentlig adgang.
- Afgørelse af 29. juni 1995 (nævn NKL) - om erstatning i anledning af fredning af ejendommen Rundemølle .
- Afgørelse af 29. juni 1995 (nævn NKL) - om fredning af ejendommen Rundemølle.

MATRIKELFORTEGNELSE

(ajour pr. 7 / 6 19⁹³)

Fredningen omfatter (helt eller delvis) følgende matrikelnumre:

Matr.nrr 550 og 561 Løjt-Kirkeby, Løjt.

Matr.nr. 39 Nørby , Løjt

Matr.nr. 121 Genner, Ø.Løgum

Gældende matrikulært kortbilag: 3.3.93

Se også REG. NR.:

**Fredning
af Rundemølle
Aabenraa og Rødekro kommune**

ad SN 1211/8-0013

FREDNINGSNÆVNET FOR SØNDERJYLLANDS AMT

Den 7. juni 1993 kl. 10 afsagde Fredningsnævnet for Sønderjyllands Amts Nordlige Fredningskreds i

F. 57/87,

Fredning af ejendommen Rundemølle
i Aabenraa og Rødekro Kommuner,

sålydende

K E N D E L S E

Ved skrivelse af 18. juni 1987 rejste Sønderjyllands Amt fredningssag i henhold til naturfredningslovens § 13 for ejendommen Rundemølle beliggende i Aabenraa og Rødekro Kommuner.

Oplysninger om ejendommen

Ejendommen består af matr. nr.e 550 og 561 Løjt Kirkeby, Løjt, 39 Nørby, Løjt, Aabenraa Kommune, og 121 Genner, Ø. Løgum, Rødekro Kommune, af areal ifølge tingbogen i alt ~~9.0870~~ ^{40.870} m².

På vedhæftede kort i 1:4000 er vist en inddeling af ejendommen Rundemølle i 6 områder:

Delområde 1 - bygninger med tilhørende have og gårdsplads	0,27 ha
Delområde 2 - rørskovsareal under tilgroning	0,99 ha
Delområde 3 - Rundemølle Dam og Lillemølle Dam	2,38 ha
Delområde 4 - tidligere dambrugsarealer	1,50 ha
Delområde 5 - skovarealer	3,36 ha
Delområde 6 - engareal	<u>0,59 ha</u>
I alt	<u>9,09 ha</u>

Der er noteret fredskovspligt på matr. nr. 561 Løjt Kirkeby, Løjt, og matr. nr. 39 Nørby, Løjt.

Af skoven udgør ca. 3000 m² nåletræsbevoksning med ca. 40-årig sitkagran. Resten af skovarealet består af forskellige løvtræer i mere eller mindre systematiske blandinger.

Dele af området er omfattet af naturfredningslovens § 43 om beskyttelse af vådområder.

De 4 matr. nr.e er noteret som landbrugsejendom.

Hele fredningsområdet ligger i landzone.

Der er den 24. maj 1991 tinglyst dokument på matr. nr. 550 og 561 Løjt Kirkeby, Løjt, om vederlagsfri jagtret indtil 1. januar 2001.

Området fungerer som økologisk forbindelseslinie mellem Statens Vildtreservat ved Kalø og naturområderne mellem Genner og Aabenraa.

Baggrund for fredningssagen

I skrivelse af 17. oktober 1984 fra arkitekt Jacob Holdt, Taastrup, bilag til fredningsforslaget, udtales blandt andet:

"Rundemølle Dal

I Rundemølle Dal har to vandmøller været i drift i de foregående århundreder.

De historiske kilder fortæller, at en mølle - Lillemølle - var i drift i begyndelsen af 1400-tallet og endvidere, at der i begyndelsen af 1500-tallet var to møller i drift.

To vandløb strømmer til dalen. Kirkebækken og Gennerhole Bæk, hvilket i forbindelse med dalens terrænfald var forudsætningen for, at der kunne bygges to møller med hver

sin dam.

Lillemølle Dæmning er sandsynligvis dalens ældste anlæg. Dæmningen er en karakteristisk og velbevaret jordvold, som i vest breder sig ud og danner en mindre plads, hvor møllens bygninger har ligget. Ruinen af den sidste turbinedrevne mølle ses endnu.

Tilkørslen til møllen skete over en bro af sten, der er bygget hen over vandløbet fra mølledammens overløbssluse. Broen er bygget efter den middelalderlige tradition og repræsenterer omhyggeligt og solidt arbejde.

Fra møllernes opland fører fire veje til dalen. Som hulveje bugter de sig ned ad dalens stejle skrænter og er helt uforandrede og velbevarede - kun Genner Møllevej er blevet asfalteret, de øvrige er grusbefæstede.

Dammene og møllevejene udgør et sammenhængende anlæg og bør vurderes som et kulturhistorisk minde."

I regionplanen 1985-96, tillæg nr. 3, er Rundemølle-området udpeget som et naturområde, hvor arealanvendelsen kun kan ske med afgørende hensyntagen til naturinteresserne.

Fredningssagens behandling

Sønderjyllands amt har udfærdiget foreløbigt fredningsforslag for ejendommen Rundemølle i november 1986 og afholdt offentligt møde derom den 8. januar 1987.

Fredningssagen er bekendtgjort i Statstidende for den 3. juli 1987 og endvidere i de dagblade, der udkommer på egnen.

Fredningsnævnet har den 24. august 1987 afholdt offentligt møde i sagen.

Sønderjyllands Amt, Aabenraa Kommune, Rødekro Kommune, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Vildtforvaltningen, Dansk Vandrelaug, Friluftsrådet og Løjt Lokalhistoriske Forening har afgivet udtalelser i sagen og anbefalet fredningen.

Planstyrelsen har besigtiget Rundemølle og vurderet, at hovedbygningen, bygget i præsentabel herregårdsstil omkring 1870, er bevaringsværdig, men ikke fredningsværdig. Der kan derfor ikke bevilges midler til restaureringsarbejde.

Fredningsnævnet har afholdt en række møder i sagen, hvorefter sagen i et møde den 23. juli 1990 blev udsat, for at Sønderjyllands Amtsråd kunne udtale sig vedrørende spørgsmålet om det hensigtsmæssige i, at ejendommen i sin helhed overtages af det offentlige, jfr. naturfredningslovens § 18, stk. 5.

Under sagen er naturfredningsloven den 1. juli 1992 blevet afløst af naturbeskyttelsesloven. I henhold til naturbeskyttelseslovens § 104, stk. 1, 1.pkt., færdighandles sagen af det hidtidige fredningsnævn efter de hidtil gældende regler.

Spørgsmålet om eventuel afståelse af ejendommen

I skrivelse af 25. juni 1992 meddelte Sønderjyllands Amt, at Amtet ikke ønsker at købe eller overtage driften af Rundemølle, med eller uden bygninger. Men fredningsbestemmelserne for området og bygningerne kan efter Amtets opfattelse sikres bedst ved, at Rundemølle overtages af det offentlige. For Amtet er det primært afgørende, at ejendommen fredes. Hvis Staten overtager arealet, vil det være ulige nemmere at komme igennem med plejebestemmelser og at holde bygningerne i en stand, der harmonerer med området, hvis de kan bevares.

Repræsentanterne for ejeren, Ove Nissen, har i et senere møde i Fredningsnævnet udtalt, at de ikke modsætter sig fredning overhovedet, men ejeren ønsker ikke at afstå ejendommen.

Miljøministeriet ved Aabenraa Statsskovdistrikt har tilkendegivet, at Distriktet kan overtage hele ejendommen inklusive bygninger. Statsskovdistriktet har fra starten gjort det klart, at Skov- og Naturstyrelsen ikke har interesse i bygningerne. Styrel-

sen ønsker derfor forhåndstilsagn om nedrivningstilladelse, såfremt den skal overtage ejendommen. Hovedformålet med fredningen er muligheden for at komme ind på området og genoprette det. Offentlighedens adgang til området kan sikres uden offentlig overtagelse.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnets medlemmer er enige om, at der knytter sig så væsentlige landskabelige, biologiske, kulturhistoriske og friluftsmæssige værdier til området, at det bør undergives fredning efter naturfredningsloven.

Idet Fredningsnævnet finder, at formålet med fredningen kan opnås allerede ved de begrænsninger med hensyn til ejendommens udnyttelse, der sker ved de fredningsbestemmelser, som pålægges ejendommen, findes det ikke påkrævet, at det offentlige erhverver nogen del heraf.

Fredningsnævnet kan i al væsentlighed tiltræde de foreslåede fredningsbestemmelser og fastsætter enstemmigt følgende fredningsbestemmelser for ejendommen:

§ 1. Fredningens formål.

Formålet med fredningen af ejendommen Rundemølle er i videst muligt omfang at bevare de landskabelige, biologiske, kulturhistoriske og friluftsmæssige værdier i området.

Fredningen skal derfor give adgang til
at foretage pleje af ejendommens arealer,
at retablere Rundemølle Dam og Lillemølle Dam,

- at retablere de tidligere dambrugsarealer til græsningseng,
- at udlægge (retablere) 400 meter sti med ret for Amtet som plejemyndighed til at fjerne udsigtshæmmende beplantning,
- at anlægge 300 m² parkeringsplads, og
- at give offentligheden adgang til at færdes i området, dog under hensyn til dyre- og planteliv.

Stier og parkeringsplads er vist på det vedlagte fredningskort.

§ 2. Terrænændringer m.v.

Der må ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages opfyldning, planering eller afgravning. Der må dog foretages foranstaltninger til naturgenopretning som nedenfor anført.

§ 3. Arealernes drift.

- a. Skovarealerne, område 5, skal drives som løvskov med hovedtræarterne af bøg, eg og ask.
- b. Hugsten skal foretages som plukhugst, og skoven forynges ved selvsåning i videst muligt omfang.
- c. Eksisterende nåletræsbevoksninger erstattes af løvtræer ved almindelig omdrift.
- d. Skovdriften skal fremme en blandet bundvegetation af urter og buske og søge karakteristiske gamle og bredkrone- de træer bevaret.

- e. Engarealerne, område 6, skal drives som eng med afgræsning. Afgræsningen skal fremme en artsrig vegetation af engens flora.

- f. Rørskovsarealet, område 2, skal drives som rørskovsareal ved høstning af tagrør. Subsidiært skal det reetableres til græsningseng, jfr. pkt. e.

§ 4. Bebyggelse m.v.

De eksisterende bygninger må kun rives ned, genopføres eller restaureres efter en af Fredningsnævnet, Aabenraa Kommune, Skov- og Naturstyrelsen og Sønderjyllands Amt godkendt plan.

Der må ikke opføres ny bebyggelse, herunder boder, skure o.lign. samt tilbygning til eksisterende bebyggelse.

Der må ikke anbringes campingvogne o.lign., og teltslagning må ikke finde sted.

Inden for området kan der etableres have, gårdsplads og parkeringsplads til brug i forbindelse med ejendommens benyttelse.

§ 5. Andre konstruktioner og anlæg.

Der må ikke etableres andre faste konstruktioner og anlæg end bygninger. Der må ikke anbringes tårne, master, skydeplatforme eller vindmøller. Der må heller ikke føres luftledninger over det fredede område eller nedgraves ledninger gennem området. Bestemmelsen er ikke til hinder for, at der af Amtet etableres et fugletårn i området.

§ 6. Arealernes benyttelse i øvrigt.

Ingen del af de fredede arealer må benyttes til motorbane, skydebane, oplags- eller losseplads, bilophugningsplads el.lign. eller til henkastning af affald.

§ 7. Rundemølle Dam og Lillemølle Dam.

- a. De to mølledamme, område 3, kan reableres som søer med passende store vandflader.
- b. Søerne må ikke benyttes til dambrug eller anden form for kommercielt fiskeri.
- c. Der må ikke foretages opdræt af ænder eller andet vildt.
- d. Den opgravede fyld kan placeres på område 4, et tidligere dambrugsareal.
- e. Efter opfyldningen reableres område 4 til græsningseng og drives som eng med afgræsning, jfr. § 3 e.
- f. Elstedbæk og Kirkebæk, som løber gennem mølledammene, sikres ved søernes reablering frit løb, således at fisketrapper, stryg, ålepas m.v. etableres i det omfang, det er nødvendigt for fiskenes frie vandring.

§ 8. Kulturspor.

De på ejendommen værende kulturspor, som ruiner, sten-kister, stensætninger, dæmninger, vejsten m.v., bevares og frilægges.

§ 9. Offentlighedens adgang.

Offentligheden har adgang til arealet ad de på kortbilaget viste veje og stier.

Stierne reableres, og der skabes udsigt fra disse ved nødvendig hugst og beskæring af buske og træer.

Sønderjyllands Amt har ret til uden udgift for ejeren at anlægge en maksimalt 300 m² stor parkeringsplads på matr. nr. 561 Løjt Kirkeby.

Der kan fastsættes bestemmelser om vilkår for adgang og adgangsbegrænsninger af hensyn til dyre- og plantelivet.

§ 10. Naturpleje.

Til opfyldelse af fredningens formål har Sønderjyllands Amt ret til uden udgift for vedkommende ejer og efter aftale med ejeren at lade udføre plejearbejder på området. I tilfælde af uenighed afgøres spørgsmålet af Fredningsnævnet.

§ 11. Dispensationer.

En dispensation fra bestemmelserne i §§ 2-9 kan meddeles, hvis det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål, jfr. naturfredningslovens § 34.

Fredningsnævnets afgørelse kan påklages til Naturklagenævnet, Vermundsgade 38 B, 2100 København Ø, efter reglerne i naturbeskyttelseslovens § 43, jfr. § 87, stk. 1. Klage indgives skriftligt til Naturklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den offentlige bekendtgørelse af denne kendelse. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Thomas Lauritsen Solveig Sommermark Volmer Kryger J. Dahm Frederiksen

**Fredning
af Rundemølle
Aabenraa og Rødekro kommune**
(Erstatnings-kendelse)

Den 7. juni 1993 kl. 10 afsagde Fredningsnævnet for Sønderjyllands Amts Nordlige Fredningskreds i

F. 57/87

Fredning af ejendommen Rundemølle i
Aabenraa og Rødekro Kommuner,

sålydende

K E N D E L S E

Fredningsnævnet har ved anden kendelse af dags dato bestemt, at ejendommen matr. nr.e 550 og 561 Løjt Kirkeby, Løjt, 39 Nørby, Løjt, og 121 Genner, Ø. Løgum, undergives fredning.

Ejeren af ejendommen, Ove Nissen, har nedlagt erstatningspåstand i overensstemmelse med erstatningsopgørelse i skrivelse af 20. marts 1989 fra ejerens daværende advokat, advokat Niels Chr. Hove, Kolding.

Erstatningsopgørelsen er sålydende:

" Tab	
mistet dambrugsdrift	kr. 500.000,00
mistet skovdrift	- 29.700,00
Ulempeerstatning	- 100.000,00
Arealerstatning	- 9.000,00
Foreløbige sagsomkostninger	- <u>8.235,00</u>
I alt	<u>kr. 646.935,00</u>

hvortil kommer advokatomkostninger samt honorar til Dansk Dambrugsforening."

C. Værelsesfløj opført i 1911 i teglsten med tegltag. Bebygget areal ca. 163 m². Ombygget og moderniseret i 1968/69. Indrettet med en eet-værelseslejlighed samt 8 værelser til udlejning. Huset er ikke løbende vedligeholdt.

.....

Sammenfattende:

Rundemølle er en udpræget liebhaverejendom. Beliggende ugenert i en enstående natur og dog centralt i forhold til Aabenraa og Haderslev.

Ejendommen er et fund for en kapitalstærk interessent. Her er mulighed for at skabe en virkelig "perle". Det kan dog ikke udelukkes, at en evt. erhverver kan se muligheden ved at genoptage dambrugsproduktionen f.eks. af sættefisk til andre dambrug, idet beliggenheden med frisk vand fra væld vil give Rundemølle god veterinærstatus.

Efter at have gennemgået ejendommen og alle de forhold, der har betydning for værdiansættelsen, vil jeg vurdere ejendommens værdi i fri handel - uden den påtænkte fredning til

KR. 1.200.000,-

skriver: kroner eenmillion og tohundrede tusinde 00/100 kontant.

Denne vurdering er foretaget efter bedste evne og overbevisning. Uden personlige interesser i ejendommen. Ej heller nære bånd til dens ejer."

Hedeselskabet, Skovplanlægningen, Viborg, har i skrivelse af 4. oktober 1988 redegjort for erstatningsberegning vedrørende skovområder på ejendommen i forbindelse med fredningen af ejendommen. I konklusionen i erklæringen udtales:

"Fredningserstatningen

Erstatningen for binding af skovdriften i forbindelse med fredningen bliver herefter forskellen mellem skovens værdi ved alternativ drift og driftsformen fastlagt ved fredningen.

Skovens værdi ved:

Alternativ drift	42.800,00 kr.
Driftsform fredning	<u>13.100,00 kr.</u>
Erstatningen	<u>29.700,00 kr."</u>

Ejerens repræsentant bemærkede, at ejeren ikke uden videre kan erklære sig enig i, at tilladelsen til dambrugsdrift er bortfaldet, og at der bør ydes erstatning blandt andet i henhold til den af ejendomsmægleren afgivne vurdering og iøvrigt fuld erstatning som krævet.

I Fredningsnævnets møde den 7. oktober 1992 har ejerens repræsentant fastholdt den nedlagte erstatningspåstand. Han gør gældende, at ejeren kan få tilladelse til dambrug, hvis miljøkrav opfyldes.

Fredningsnævnets enstemmige afgørelse.

Da fredningssagen blev rejst, havde der i ca. 5 år ikke været drevet dambrug på Rundemølle, og der var ikke truffet foranstaltninger til genoptagelse af driften eller til etablering af lystfiskersøer til "put and take"-fiskeri. En genoptagelse af dambrugsdriften ville forudsætte godkendelse, dels efter § 35 i den dagældende miljøbeskyttelseslov (nu miljøbeskyttelseslovens § 33), dels efter naturfredningslovens § 43 (nu naturbeskyttelseslovens § 3), og lystfiskersøer har ikke kunnet etableres uden godkendelse efter naturfredningslovens § 43 (nu naturbeskyttelseslovens § 3). Det findes ikke godtgjort, at ejeren havde reelle muligheder for ved sådanne dispensationer fra lovgivningen at udnytte ejendommen som nævnt. Det forhold, at også fredningen er til hinder for dambrugsdrift og etablering af lystfiskersøer, kan derfor ikke antages at have medført nogen nedgang i ejendommens handelsværdi. Som følge heraf tilkendes der ikke ejeren erstatning i den anledning.

Fredningsnævnet har vedtaget at yde erstatning efter en grundtakst på 1.000 kr. pr. ha.

Der ydes ingen grundtakst for fredskovspligtige arealer og for § 43-områder.

Erstatningen fastsættes herefter således:

1,67 ha grundtakst à 1.000 kr.	1.670 kr.
3,36 ha løvtræsbinding à 7.000 kr.	23.520 kr.
4,85 ha § 43-områder à 500 kr.	2.435 kr.
0,59 ha engarealer à 3.000 kr.	1.770 kr.
400 meter udlæg af stier à 20 kr. pr. lb. m.	8.000 kr.
300 m ² anlæg af parkeringsplads à 5 kr.	1.500 kr.
ulempetillæg	<u>25.000 kr.</u>

Ialt 63.895 kr.

Erstatningsbeløbene forrentes efter naturfredningslovens § 19, stk. 4, fra den 7. juni 1993 med en årlig rente, der er 1% højere end den af Danmarks Nationalbank til enhver tid fastsatte diskonto.

I godtgørelse for udgifter til sagkyndig bistand under sagens behandling for Fredningsnævnet tillægges der ejeren et samlet beløb på 23.820,62 kr.

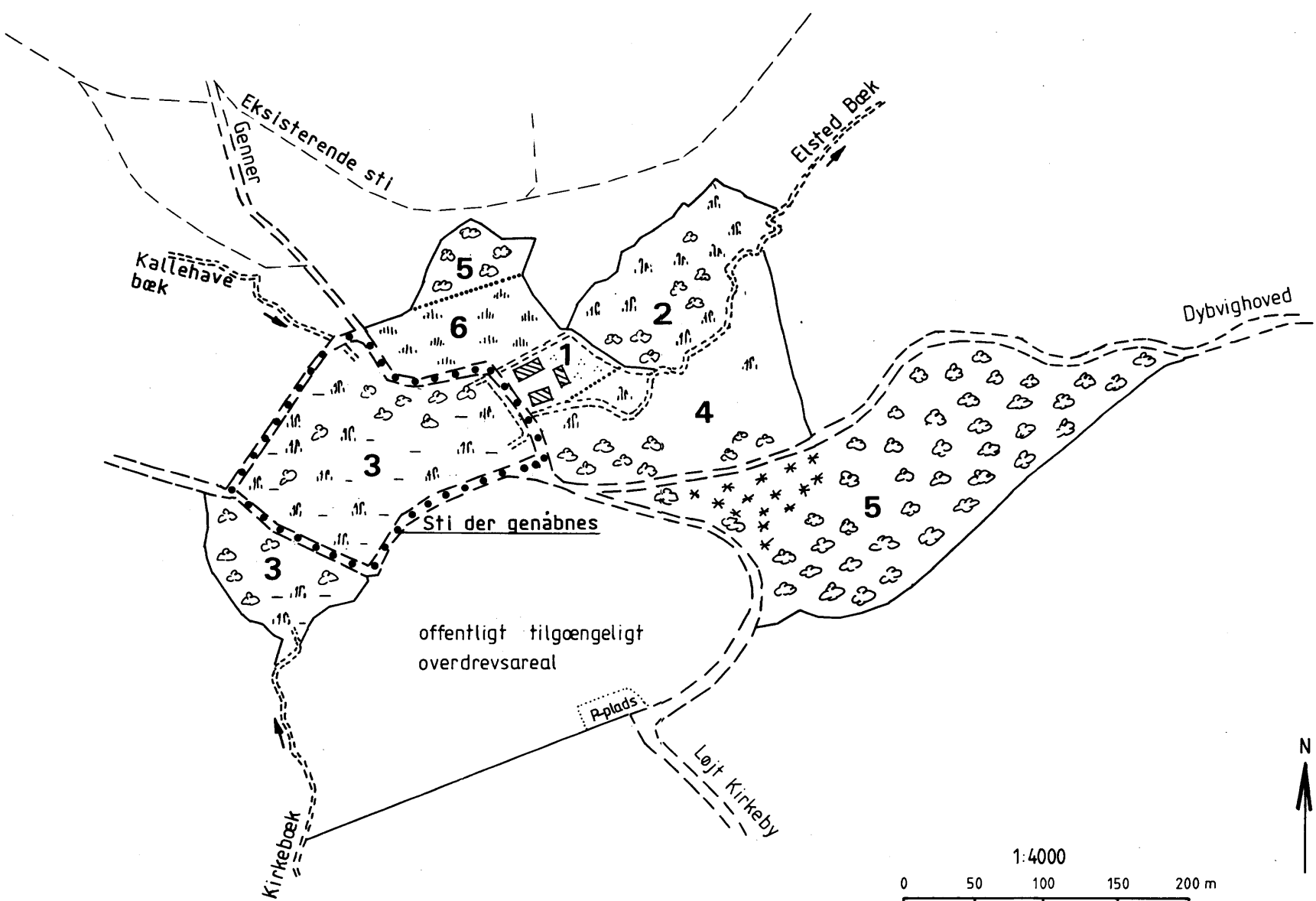
Den samlede fredningserstatning på 63.895 kr. med renter og det tilkendte omkostningsbeløb på 23.820,62 kr. udredes af staten med 75% og af Sønderjyllands Amt med 25%.

Fredningsnævnets afgørelse kan påklages til Naturklagenævnet, Vermundsgade 38 B, 2100 København Ø, efter reglerne i naturbeskyttelseslovens § 43, jfr., § 87, stk. 1. Klage indgives skriftligt til Naturklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Thomas Lauritsen Solveig Sommermark Volmer Kryger J. Dahm Frederiksen

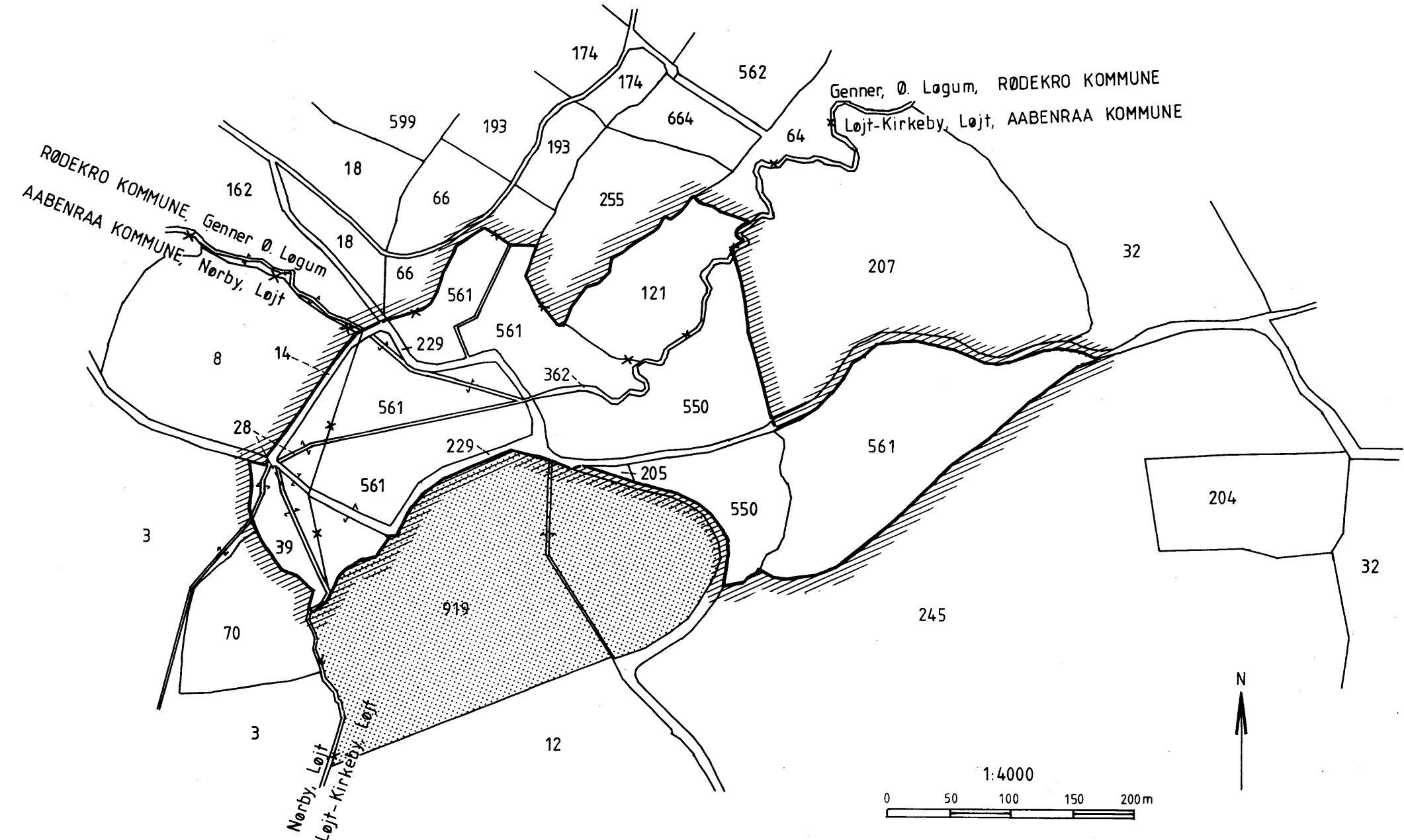
KORT>

Rundemølle området

Områdeinddeling

- 1 Bygninger med tilhørende have og gårdsplads
- 2 Rørskovsareal under tilgroning
- 3 Rundemølle dam og Lillemølle dam
- 4 Tidligere dambrugsarealer
- 5 Skovarealer
- 6 Engarealer

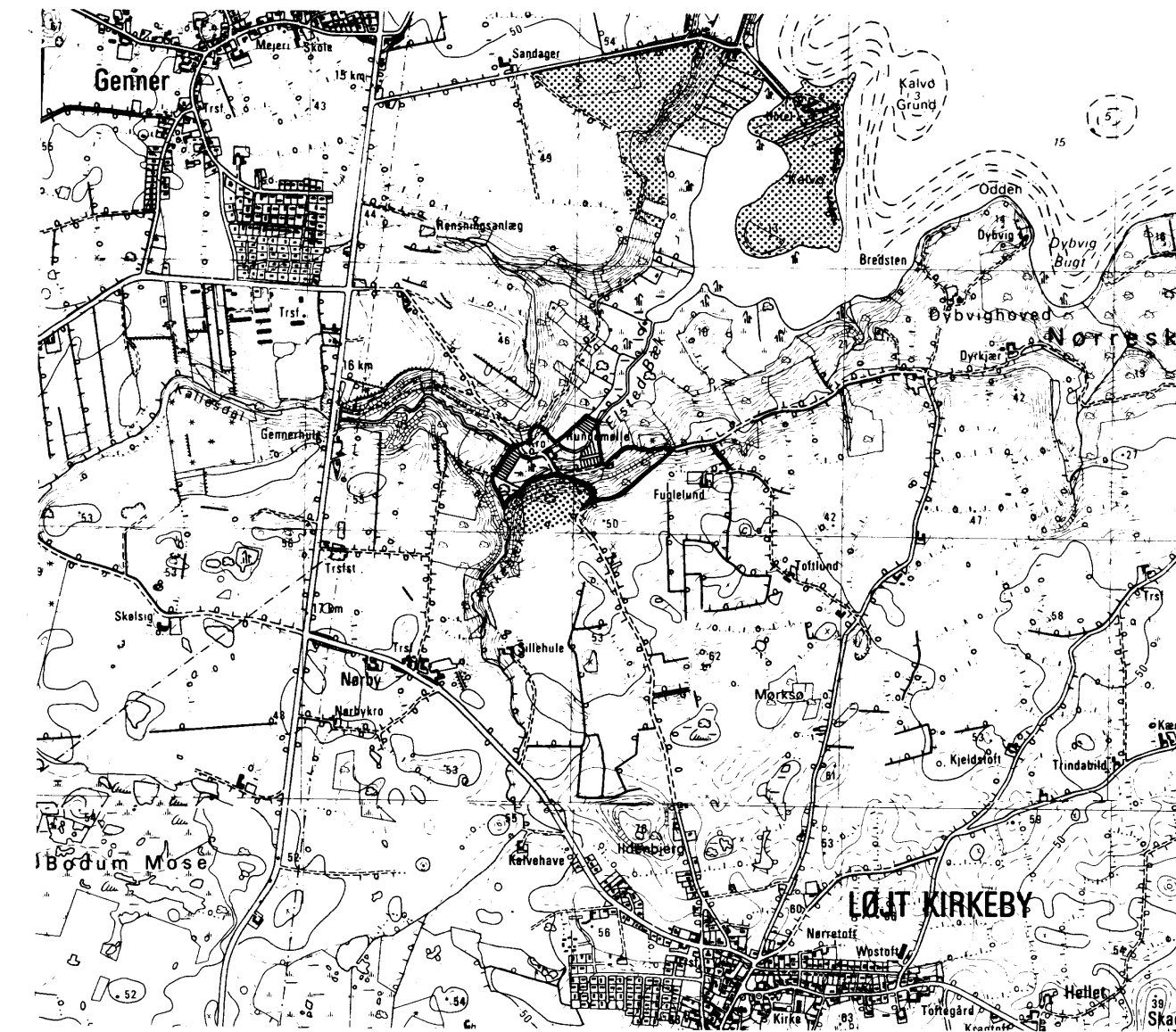

SIGNATURFORKLARING:

- Fredningsgrænse.
- Areal, som ejes af miljøministeriet

FREDNINGSKORT

NATURKLAGENÆVNETS
Fredningsafgørelse af juni
1995 i sag nr. 111/500-0003

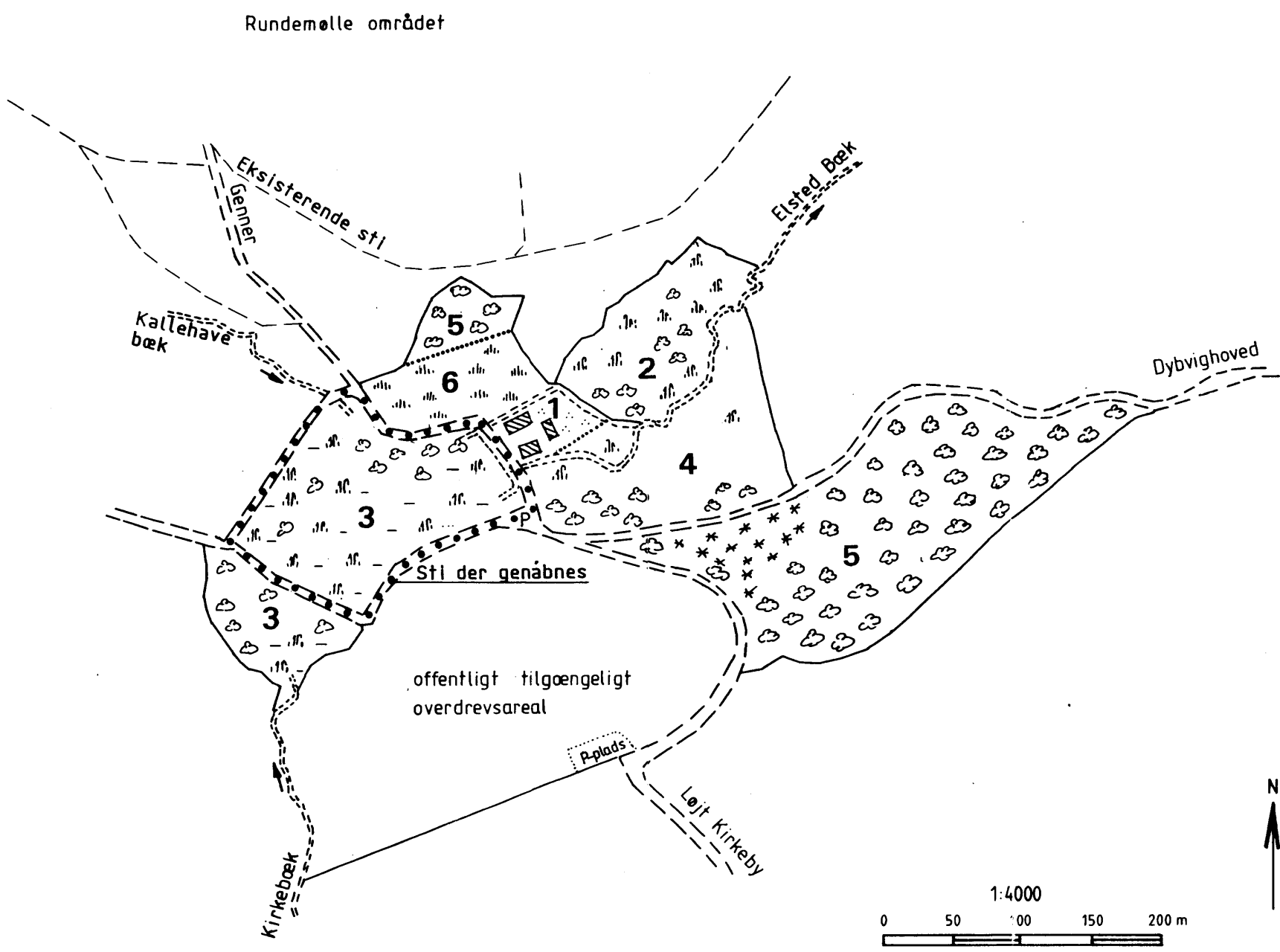

GRUNDKORT 1:25.000 FREMSTILLET VED GEODÆTISK INSTITUT. UDGIVET AF SØNDERJYLLANDS AMTSKOMMUNE MED G.I.S. TILADELSE (A86). COPYRIGHT. RETTILSER FØRET AGT

SIGNATURFORKLARING:

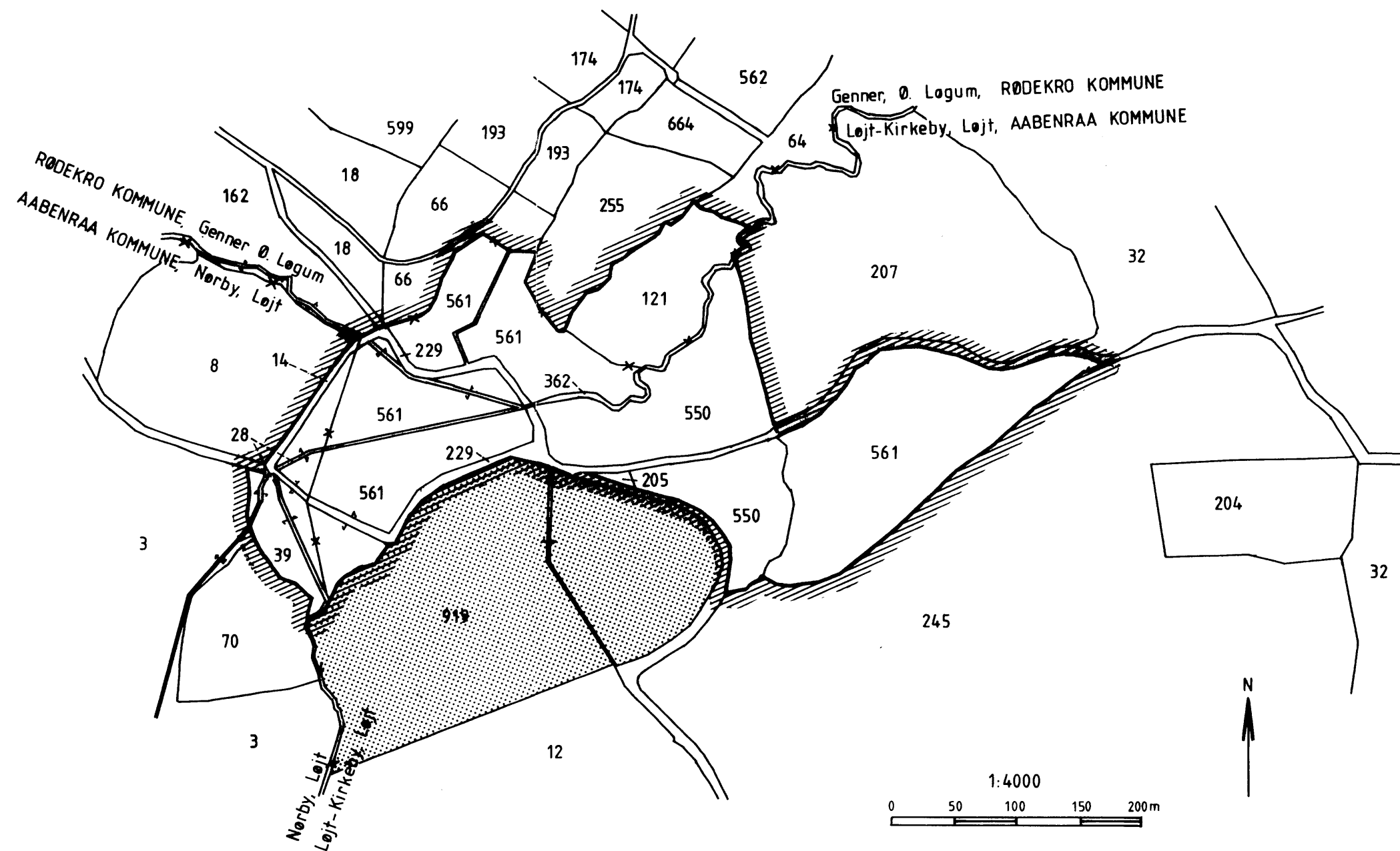
- Fredningsgrænse
- Areal, som ejes af miljøministeriet Aabenraa statsskovdistrikt

<p>SØNDERJYLLANDS AMTSKOMMUNE TEKNISK FORVALTNING LANDSKABSKONTORET</p>		Tit: Natur	
		Beregnet	Tegnet
08-03-93	GB	FREDNING AF RUNDEMØLLE Løjt-Kirkeby, Løjt; Nørby Løjt og Genser Ø. Løgum. Aabenraa og Rødekro kommuner.	

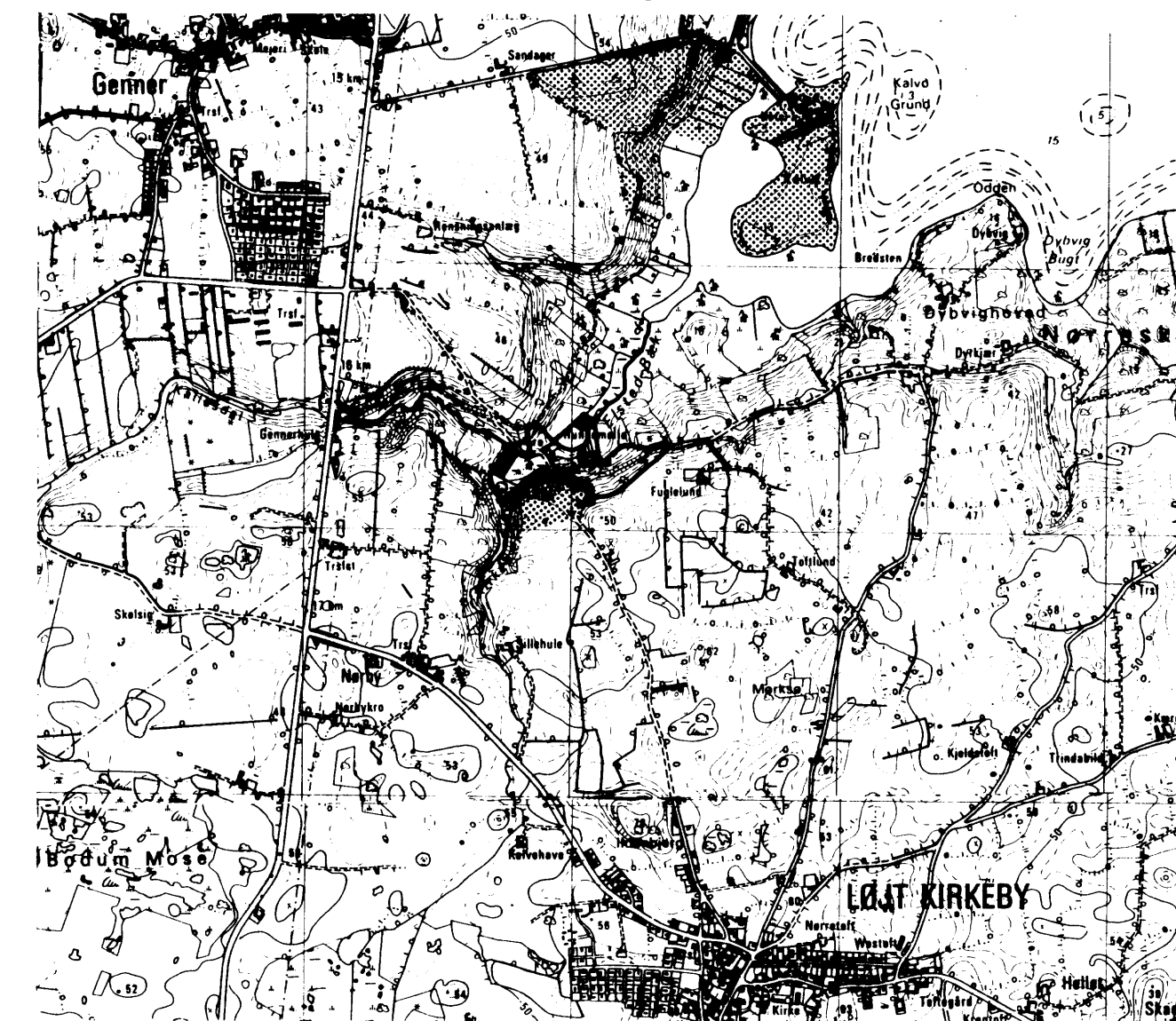
Områdeinddeling

- 1 Bygninger med tilhørende have og gårdsplads
- 2 Rørskovsareal under tilgroning
- 3 Rundemølle dam og Lillemølle dam.
- 4 Tidligere dambrugsarealer
- 5 Skovarealer
- 6 Engarealer

SIGNATURFORKLARING:

- Fredningsgrænse.
- Areal, som ejes af miljøministeriet

GRUNDKORT 1:25.000 FREMSTILLET VED GEODÆTISK INSTITUT
UDGIVET AF SØNDERJYLLANDS AMTSKOMMUNE MED G.T.S.
TILLÆDELSE (A.B). COPYRIGHT:
RETTELSE FORFETAGET

SIGNATURFORKLARING:

- Fredningsgrænse
- Areal, som ejes af miljøministeriet Aabenraa statsskovdistrikt

		SØNDERJYLLANDS AMTSKOMMUNE	
		TEKNISK FORVALTNING	
		LANDSKABSKONTORET	
Beregnet	Tegnet	FREDNING AF RUNDEMØLLE Løjt-Kirkeby, Løjt; Nørby Løjt og Genner Ø. Løgum. Aabenraa og Rødekro kommuner	Alt
08-03-93	GB		Natur
			Tegn nr
		J. nr	8-70-52-1-545-1-92
		Måb	1:4000 1:25000
		Dato	November 1986

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 07847.00

Dispensationer i perioden: 12-01-2004 - 27-09-2004

14 JAN 2004
WJ

Den 12. januar 2004 behandlede formanden, dommer Claus Kejser, følgende sag på dommerkontoret:

J.nr. 44/2003

Ansøgning fra Aabenraa kommune om godkendelse af projekt for en fiskepassager ved Rundemølle.

- § 50 -

Der fremlagdes skrivelse af 22. december 2003 med bilag fra Sønderjyllands Amt, Miljøområdet, j.nr. 8-70-51-3-545-11-03.

Det bemærkes, at sagen af Nævnet har været behandlet på skriftligt grundlag, og at det amtsrådsvalgte medlem, Thomas Lauritzen, og det kommunalvalgte medlem, Hanne Jensen, har deltaget i afgørelsen.

Det fremgår af sagen, at det pågældende område er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 29. juni 1995 om fredning af ejendommen Rundemølle i Aabenraa og Rødekro kommuner. Fredningen har til formål i videst muligt omfang at bevare de landskabelige, biologiske, kulturhistoriske og friluftsmæssige værdier i området. Der må ikke foretages terrænændringer, herunder opfyldning, planering eller afgravning. Der er i afgørelsens § 7 fastsat særlige bestemmelser for mølledammene, og i § 7 f er bestemt, at Elstedbæk og Kirkebæk, der løber gennem dammene, sikres ved søernes reetablering frit løb, således at fisketrapper, stryg, ålepas m.v. etableres i det omfang, det er nødvendigt for fiskenes frie vandring.

Det er i ansøgningen anført, at Elstedbæk er et fint gyde- og opvækstområde for laksefisk, men der er en fiskespærring ved Rundemølle. Der kan således ikke ske opgang af havørreder frem til de gydeegnede strækninger.

Der er opstillet tre løsningsmodeller. Ved den løsning, som ansøgeren indstiller (alternativ 3), anlægges der et snoet forløb for bækken ud i engen øst for bygningerne med en dybde på godt en meter under terræn. Den nye vandløbsstrækning bliver ca. 150 meter mod den eksisterende på 70 meter. Det er oplyst, at en del af det opgravede materiale fyldes i bækkenes gamle løb, medens resten antageligt deponeres andre steder på ejendommen. Der er tale om begrænsede jordmængder.

Sønderjyllands Amt har indstillet, at der meddeles dispensation til alternativ 3.

FREDNINGSNÆVNETS AFGØRELSE:

Under hensyn til fredningsformålet og til afgørelsens bestemmelse vedrørende mølledammene, kan det ikke antages, at den terrænændring, som omlægningen af

bækkens forløb vil medføre, vil være i strid med fredningens intentioner. På den baggrund meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til etablering af fiskepassage i overensstemmelse med den fremlagte beskrivelse for så vidt angår alternativ 3.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 66 bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra dato.

Claus Kejser

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Naturklagenævnet af ansøgeren og forskellige myndigheder. Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Naturklagenævnet, kan dispensationen udnyttes.

Klage skal indsendes skriftligt til **Fredningsnævnet for Sønderjyllands Amt, Dommerkontoret, Kongevej 41, 6400 Sønderborg**, der videresender klagen til Naturklagenævnet sammen med sagens dokumenter.

/kb

SCANNET

Den 27. september 2004 kl. 8.30 afholdt **Fredningsnævnet for Sønderjyllands Amt** møde ved Rundemøllevej 180, Åbenrå, med formanden, dommer Claus Kejser, det amtsrådsvalgte medlem Thomas Lauritzen, Christiansfeld, og det kommunalvalgte medlem Hanne Jensen.

Der foretoges:

J.nr. 40/2004

Ansøgning fra Nette og Michael Hvidtved om dispensation til oplags- og parkeringsplads ved Rundemølle, matr.nr. 550 Nørby, Åbenrå kommune.

- § 50 -

For Sønderjyllands Amt mødte Aksel Voigt.

For Friluftsrådet mødte Mogens Thomsen.

For Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite mødte Vagn Jørgensen.

Åbenrå kommune var ikke mødt. Der fremlagdes skrivelse af 10. september 2004, hvoraf fremgår, at Teknik- og Miljøforvaltningen ikke er indstillet på at meddele tilladelse til det aktuelle oplag.

Formanden bemærkede, at han den 24. september 2004 om eftermiddagen modtog en telefonisk henvendelse fra Ejendomsselskabet Stentoft, der oplyste, at arealet nu var ryddet.

Arealet blev besigtiget, og Nævnet konstaterede, at tingene er fjernet.

Aksel Voigt bemærkede, at Naturklagenævnets afgørelse tillader etablering af parkeringsplads til brug i forbindelse med ejendommens benyttelse. Den omhandlede oplagsplads blev benyttet i forbindelse med ejendommens restaurering og var tidligere grusbelagt. Arealet skal henligge som eng, men der har været problemer med at få arealet afgræsset. Amtet ønsker ikke grusbelægningen fjernet, idet det giver mulighed for anden beplantning på engarealet, der har biologisk værdi. Aksel Voigt bemærkede videre, at han vil kontakte ejeren med henblik på at få en aftale om, at en skurvogn ikke henstilles permanent.

Amtets Udvalg for teknik og miljø har indstillet, at der ikke meddeles dispensation.

Repræsentanterne for Friluftsrådet og Danmarks Naturfredningsforening kunne tilslutte sig Amtets indstilling.

FREDNINGSNÆVNETS AFGØRELSE:

Fredningen har til formål i videst muligt omfang at bevare de landskabelige, biologiske, kulturhistoriske og friluftsmæssige værdier. Det er bl.a. bestemt, at arealerne ikke må benyttes til oplags- og losseplads.

Da en anvendelse af arealerne som ansøgt må antages at være i strid med fredningens formål, kan Nævnet ikke meddele dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1. Ansøgningen imødekommes derfor ikke.

Claus Kejsler

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Naturklagenævnet af ansøgeren og forskellige myndigheder.

Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Naturklagenævnet, kan dispensationen udnyttes.

Klage skal indsendes skriftligt til **Fredningsnævnet for Sønderjyllands Amt, Dommerkoret, Kongevej 41, 6400 Sønderborg**, der videresender klagen til Naturklagenævnet sammen med sagens dokumenter.

For klage skal betales et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Når Naturklagenævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet, vil Naturklagenævnet opkræve gebyret hos klageren, og såfremt en fastsat betalingsfrist ikke overholdes, vil klagen blive afvist. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold.

/kb